

**DIREKTYVOS 2012/27/ES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 9, 12, 16, 17, 30, 31, 33, 35, 39¹, 59 IR 69 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 61¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
ATITIKTIES LENTELĖ**

2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 12, 16, 17, 30, 31, 33, 35, 39¹, 59, 69 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo 61¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektas)	Direktyvos perkėlimo įgyvendinimo lygis – Visiškas
15 straipsnis Energijos transformavimas, perdavimas ir skirstymas <...> 8. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos skatintų, jog didmeninėse ir mažmeninėse rinkose būtų naudojamos ne tik pasiūlos, bet ir paklausos ištekliais, pavyzdžiui, reagavimo į paklausą priemonėmis. Atsižvelgdamos į techninius tinklų valdymo apribojimus, valstybės narės užtikrina, kad perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai, vykdydami išteklių balansavimo ir papildomų paslaugų reikalavimus, poreikio valdymo paslaugų tiekėjams, įskaitant agregatorius, taikytų nediskriminuojančias sąlygas, atsižvelgdamos į jų technines galimybes. Atsižvelgdamos į techninius tinklų valdymo apribojimus, valstybės narės skatina poreikio valdymo prieigą ir dalyvavimą balansavimo, rezervo bei kitų sisteminių paslaugų rinkose, be kita ko, reikalaujamos, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos arba, kai to reikalaujama remiantis jų nacionalinėmis reguliavimo sistemomis, – perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų	Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektas 1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip: „6. Elektros energetikos sektorius – valstybės energetikos sektoriaus dalis, susijusi su elektros energijos gamyba, perdavimu, skirstymu, tiekimu, vartojimu ir prekyba elektros energija apimanti elektros energijos gamybą, perdavimą, skirstymą, tiekimą, paklausos telkimą, vartojimą ir prekybą elektros energija.“ 2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 14¹ dalį. 14¹. Elektros energijos paklausos valdymo paslaugos teikėjas – asmuo, atsakingas už elektros energijos vartotojų grupės faktinės maksimalios leistinos naudoti galios atitiktį tų vartotojų ir perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus nustatytai leistiną naudoti galių sumai. 3. Papildyti 2 straipsnį 14² dalimi: „14². Elektros energijos paklausos telkimas (toliau – paklausos telkimas) – asmens veikla, apimanti jo paties ir (arba) grupės kitų vartotojų elektros energijos paklausos pokyčių ir (arba) elektros energijos gamybos derinimą, siekiant nesuvartotos arba pagamintos elektros energijos kiekį ir (arba) nesuvartotą arba patiektą galią parduoti, pirkti arba pateikti aukcionui elektros energijos, balansavimo ir rezervinės galios rinkose.“ 4. Pakeisti 2 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:	Visiškas

operatoriai, glaudžiai bendradarbiaudami su energijos poreikio paslaugų teikėjais ir vartotojais, nustatytų dalyvavimo šiose rinkose technines sąlygas, remdamiesi šių rinkų techniniais reikalavimais ir atsižvelgdami į poreikio valdymo galimybes. Tokiose specifikacijose, be kita ko, reglamentuojamas agregatorių dalyvavimas.

„15. Elektros energijos rinka – asmenų, kurie verčiasi elektros energijos gamybos, perdavimo, skirstymo, ~~ir~~ tiekimo **ir paklausos telkimo** veikla, santykių visuma, kuri apima didmeninę ir mažmeninę prekybą elektros energija ir sisteminių paslaugų teikimą ir yra paremta teisėtumo ir lygiateisiškumo principais, taikant reguliuojamojo trečiųjų asmenų dalyvavimo principą elektros energijai persiūsti.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Elektros energijos rinkos dalyvis (toliau – rinkos dalyvis) – asmuo, kuris verčiasi didmenine prekyba elektros energija Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais. Rinkos dalyviais laikomi perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatoriai, elektros energijos gamintojai, tiekėjai, ~~teisės aktų nustatyta tvarka sudarę balansavimo energijos pirkimo-pardavimo sutartis su balansavimo energijos tiekėjais, balansavimo energijos tiekėjai, elektros energijos paklausos valdymo paslaugos teikėjai~~ **nepriklausomi elektros energijos paklausos telkėjai**, taip pat asmenys, turintys leidimą eksportuoti elektros energiją į valstybes, kurios nėra valstybės narės, ar importuoti elektros energiją iš valstybių, kurios nėra valstybės narės.“

6. Papildyti 2 straipsnį 28¹ dalimi:

„28¹. **Nepriklausomas elektros energijos paklausos telkėjas (toliau – nepriklausomas paklausos telkėjas) – elektros energijos rinkos dalyvis, kuris, turėdamas reikiamą leidimą, vykdo vartotojų elektros energijos paklausos telkimo veiklą ir nėra susijęs su savo aptarnaujamų vartotojų tiekėju. Nepriklausomas elektros energijos paklausos telkėjas ir tiekėjas laikomi susijusiais, jeigu jie priklauso susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, ir (ar) yra susijusios įmonės, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.“**

7. Papildyti 2 straipsnį nauja 35¹ dalimi:

„35¹. **Pradinė elektros energijos paklausa – pagal patvirtintą metodiką įvertinamas įprastu elektros energijos vartojimo režimu vartotojo suvartojamas elektros energijos kiekis,**

	kuris naudojamas skaičiuojant vartotojo elektros energijos paklausos pokytį.“ 8. Buvusią 2 straipsnio 35¹ dalį laikyti 35² dalimi. 9. Pakeisti 2 straipsnio 39 dalį ir ją išdėstyti taip: „39. Rezervinė galia – elektros energijos gamybos, vartotojų elektros energijos paklausos pokyčių potencialas, kuris naudojamas nustatytam dažniui palaikyti, elektros energetikos sistemos balansui užtikrinti ir elektros energijai gaminti arba jos poreikiui sumažinti numatytais šios energijos gamybos sumažėjimo ar vartojimo padidėjimo atvejais.“ 10. Papildyti 2 straipsnį 50¹ dalimi: „50¹. Vartotojo elektros energijos paklausos pokytis (toliau – vartotojo paklausos pokytis) – vartotojo įprasto elektros energijos vartojimo režimo pasikeitimas, kai vartotojas suvartoja mažiau ar daugiau nei įprasta elektros energijos ir (arba) galios, reaguodamas į rinkos veiksnius, įskaitant pagal laiką kintančias elektros energijos kainas ar tinklų operatoriaus mokamas sumas, arba priimdamas individualiai ar per nepriklausomą elektros energijos paklausos telkėją didmeninėje rinkoje pateiktą pasiūlymą už tam tikrą atlygį sumažinti arba padidinti savo elektros energijos vartojimą. Vartotojo elektros energijos paklausos pokytis išreiškiamas elektros energijos kiekiu ir (arba) galia.“ 2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas 1. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 21 punktu: „21) derina perdavimo sistemos operatoriaus parengtą Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką;“ 2. Buvusį 9 straipsnio 3 dalies 21 punktą laikyti 22 punktu. 3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas Pakeisti 12 straipsnį jį išdėstyti taip: „12 straipsnis. Elektros energetikos sektoriaus sandara Elektros energetikos sektorių sudaro elektros energijos vartotojai,	
--	---	--

	gamintojai, nepriklausomi ir visuomeniniai tiekėjai, nepriklausomi paklausos telkėjai, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai ir elektros biržos operatorius.“ 4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas 1. Papildyti 16 straipsnio 1 dalį 7 punktu: „7) vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą.“ 2. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Leidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 1–67 punktuose, išduoda, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina leidimų galiojimą, keičia, tikslina, išduoda leidimų dublikatus, ir leidimais reguliuojamą veiklą prižiūri Taryba.“ 3. Pakeisti 16 straipsnio 20 dalį ir ją išdėstyti taip: „20. Taryba savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie išduotus leidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 1–67 punktuose.“ 4. Pakeisti 16 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip: „21. Leidimas vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą, nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą išduodamas asmenims, kuriems nėra pradėta bankroto, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra.“ 5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Asmuo, siekiantis gauti veiklos elektros energetikos sektoriuje licenciją ar leidimą, išskyrus šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 6 punkte ar 7 punkte nurodytą leidimą, Licencijavimo taisyklėse ir Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia licencijas ar leidimus išduodančiai institucijai prašymą ir šiose taisyklėse nustatytus dokumentus ir (ar) informaciją. Asmuo, siekiantis įgyti leidimą vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą ar leidimą vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą, Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia Tarybai atitikties šio įstatymo 16 straipsnio 21 dalyje nustatytiems reikalavimams	
--	--	--

	deklaraciją (toliau – deklaracija). Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo asmens teisės vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą ar nuo asmens teisės vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą įgijimo dienos Taryba privalo patikrinti deklaracijoje pateiktą informaciją.“ 2. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „2. Licencija ar leidimas, išskyrus šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 6 punkte ar 7 punkte nurodytą leidimą, išduodami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti licenciją ar leidimą pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Licencijavimo taisyklėse ir Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų registravimo licencijas ar leidimus išduodančioje institucijoje dienos. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti licenciją ar leidimą neatsakoma per šioje dalyje nurodytą terminą, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl licencijos ar leidimo išdavimo.“ 6 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas Pakeisti 30 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip: „8) reikalauti iš balansavimo energijos tiekėjų, sudariusių sutartis su perdavimo sistemos operatoriaus licencijoje nurodytoje teritorijoje esančiais vartotojais, pateikti perdavimo sistemos operatoriui pakankamą prievolių įvykdymo užtikrinimą, kuriuo, laikantis su perdavimo sistemos operatoriumi sudaromų balansavimo elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių standartinių sąlygų, būtų užtikrintos būsimos ir (ar) esamos nepriklausomų balansavimo energijos energijos tiekėjų prievolės nupirkti balansavimo energiją iš perdavimo sistemos operatoriaus vartotojų suvartotą, tačiau nepriklausomo tiekėjo nenupirtą elektros energiją ir atlyginti dėl to susidariusius nuostolius.“ 7 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas Papildyti 31 straipsnį 3 dalimi:	
--	--	--

	„3. Perdavimo sistemos operatorius, siekdamas skatinti paklausos telkimo plėtrą, konsultuojasi su rinkos dalyviais ir, atsižvelgdamas į paklausos telkimo galimybes (paklausos telkimo potencialą ir galimybes jį panaudoti elektros energetikos sistemoje), remdamasis elektros energetikos sistemos techniniais reikalavimais ir poreikiais, nustato nepriklausomų paklausos telkėjų dalyvavimo elektros energijos, balansavimo ir rezervinės galios rinkose nediskriminacines technines elektros energijos ir (arba) sisteminių paslaugų teikimo ir kitas sąlygas, kurias skelbia savo interneto svetainėje, taip pat rengia Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką, kurią suderina su Taryba, ir skelbia savo interneto svetainėje.“ 9 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas Pakeisti 35 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „2. Skirstomųjų tinklų operatorius privalo užtikrinti elektros tinklų naudotojams ir elektros energijos paklausos valdymo paslaugų teikėjams nepriklausomiems paklausos telkėjams nediskriminuojančias naudojimosi skirstomaisiais tinklais sąlygas, atsižvelgdamas į technines ir elektros energijos paklausos valdymo paklausos telkimo galimybes ir sąlygas.“ 11 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas Papildyti 59 straipsnį nauja 5¹ dalimi: „5¹. Nepriklausomas paklausos telkėjas prekiauja energija vadovaudamasis Prekybos elektros energija taisyklėmis ir perdavimo sistemos operatoriaus nustatytais sąlygomis. Nepriklausomas paklausos telkėjas, jeigu jis yra balansavimo energijos tiekėjas, arba balansavimo energijos tiekėjas, su kuriuo nepriklausomas paklausos telkėjas sudaro balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį, atsako už nepriklausomo paklausos telkėjo nepatiktą arba patiktą per didelį elektros energijos kiekį.“	
--	---	--

	13 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 69 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip: „4. Nustatydamą viršutines perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba užtikrina, kad perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti, sudarant sąlygas diegti išmaniuosius elektros tinklus ir užtikrinti sistemos saugumą, elektros energijos vartojimo efektyvumą, teikiant tinklo naudotojams sisteminės paslaugas, plėtoti elektros energijos paklausos valdymo ir reagavimo į paklausą priemones, įskaitant paklausos telkimą, taip pat skatinti elektros energijos rinkos integraciją ir tiekimo saugumą bei remti susijusius mokslinius tyrimus. Siekiant Siekdama elektros energijos vartojimo efektyvumo didinimo, nustatydamą viršutines perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba įvertina perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių veiklos sąnaudų sumažėjimą dėl paklausos, reagavimo į paklausą valdymo priemonių diegimo, įskaitant paklausos telkimo plėtrą, ir gamybos pajėgumų plėtros, įskaitant sutaupymą dėl elektros energijos perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo.“ 2. Pakeisti 69 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip: „5. Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų reguliavimas neturi riboti paslaugų, susijusių su elektros energijos paklausos valdymu, reagavimu į paklausą įskaitant paklausos telkimą, elektros energijos pajėgumų plėtrą, plėtojimo, įskaitant: 1) vartotojų elektros energijos vartojimo perkėlimą iš piko meto, atsižvelgiant į elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, kogeneracijos būdu pagamintą elektros energiją ir gamybos pajėgumų plėtrą; 2) elektros energijos sutaupymą pasitelkiant dėl elektros energijos paklausos valdymo paslaugų teikėjų priemonių, įskaitant paklausos	
--	--	--

	telkimą; 3) elektros energijos paklausos sumažinimą, pasitelkiant energijos taupymo paslaugų teikėjus; 4) elektrinių prijungimą prie atitinkamos įtampos tinklų; 5) arčiau vartojimo vietų esančių elektrinių prijungimą; 6) elektros energijos kaupimą.“ 15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas 1. Šis įstatymas, išskyrus 7, 9 ir 13 straipsnius, įsigalioja 2020 m. liepos 1 d. 2. Šio įstatymo 7 ir 9 straipsniai įsigalioja 2020 m. birželio 1 d. 3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerija iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. 4. Perdavimo sistemos operatorius, konsultuodamasis su rinkos dalyviais ir vartotojais, atsižvelgdamas į paklausos telkimo galimybes iki 2020 m. birželio 30 d. nustato nepriklausomų paklausos telkėjų dalyvavimo elektros energijos rinkoje technines ir kitas sąlygas standartinėse sutarčių sąlygose, kurias suderina su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), taip pat parengia ir suderina su Taryba Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką ir skelbia šiuos dokumentus savo interneto svetainėje.	
--	--	--